

[Steen Folke.]

som er af vital betydning for u-landene, og det er en ordning, der lige så klart afvises fra i-landenes side. Det samme gør sig gældende i spørgsmålet om nationalisering. U-landene insisterer på at have en ret til at nationalisere udenlandske privatejede virksomheder i deres lande. Det er noget, som er af vital betydning i forbindelse med enhver form for mere selvstændig og planlagt økonomisk udvikling i u-landene. Det er tilsvarende noget, som af letforståelige grunde afvises af i-landene, der varetager deres kapitalinteresser.

Den danske regerings holdning i disse forhandlinger præges af EF-medlemskabet. I Nord-Syd-dialogen er det gået så vidt, at EF taler med én stemme i egentlig forstand. På UNCTAD-konferencen bliver der selvstændig repræsentation, men den danske delegations instruks bliver afstemt efter de fælles EF-synspunkter. Det finder VS beklageligt.

Jeg vil gerne gøre en sidebemærkning til hr. Lasse Budtz, der talte om, at det var Sverige og ikke Danmark, der havde ændret udenrigspolitik. Det er oprigtig talt komisk, at den udenrigspolitiske ekspert hr. Lasse Budtz ikke kan se, at der er sket væsentlige ændringer i den danske udenrigspolitik. Prøv at sammenligne udenrigsministerens redegørelse her i folketinget i januar måned i år med tidligere redegørelser. Prøv at se på den danske FN-politik. Se på Nord-Syd-dialogen og på alt det øvrige. Der står „EF“ på det hele. Det pudsige er, at udenrigsministeren er stolt af det. Det fremgik af hans redegørelse i januar. Hans partifælle hr. Lasse Budtz kan slet ikke se det.

I øvrigt vil jeg gerne understrege, at u-landenes problemer efter VS' opfattelse ikke er løst med indførelse af den ny økonomiske verdensorden, som der snakkes og forhandles om i disse år. Da u-landene opnåede politisk selvstændighed, var det som regel den lokale overklasse, der overtog styret efter kolonimagten. Den udvikling, der er foregået siden, er sket på overklassens og de udenlandske selskabers betingelser. Udviklingen har som regel været koncentreret i byerne eller i nogle mine- og plantageområder, der var etableret allerede i kolonitiden. Ved siden af udviklingen af mine- og plantagedrift er der i mange u-lande foregået en vis beskeden industrialisering, men dels ejes

industrivirksomhederne enten af udenlandske selskaber eller af den lokale overklasse, dels fremstiller de hovedsagelig produkter, som kun overklassen har råd til at købe, f. eks. biler, motorcykler, øl og mange andre udmærkede ting. Endelig giver de sjældent beskæftigelse til mere end en ubetydelig del af befolkningen i de pågældende lande.

I mange af de toneangivende lande — og hermed tænker jeg på de lande, der også er toneangivende i 77 lande-gruppen, som indgår i disse forskellige forhandlinger — er der udviklet et stærkt nationalt borgerskab. Det gælder f. eks. i store lande som Indien, Iran, Brasilien. En ny økonomisk verdensorden er i høj grad i dette borgerskabs interesse, men de store folkemassers problemer kan på længere sigt kun løses ved et totalt opgør med kapitalismen gennem socialistiske samfundsomvæltninger.

En sammenligning af de sidste 25 års udvikling i Indien og Kina kan anskueliggøre problemerne. Indien har som de fleste andre u-lande udviklet sig inden for rammerne af det kapitalistiske verdenssystem. Indien har modtaget en omfattende u-landshjælp, og landet er blevet mere og mere forgældet og afhængigt af giverlandene. Den udvikling, der er foregået, er sket på overklassens betingelser og er først og fremmest kommet den selv til gode. Kløften mellem rig og fattig er vokset både i byerne og på landet, sult og slum, arbejdsløshed og tiggeri hører stadig til hverdagens realiteter i Indien. Samtidig sker der en stadig højredrejning i regeringen, hvor man efterhånden har etableret et egentligt højrediktatur.

I Kina er der foregået en samfundsomvæltning og i forbindelse hermed en løsrivelse fra det kapitalistiske verdenssystem. Den kinesiske udvikling har været baseret på en mobilisering af egne menneskelige og materielle ressourcer. Siden 1960 har Kina ikke modtaget nogen form for hjælp fra andre lande. I dag er sult og elendighed afskaffet i Kina, og arbejdsløshed kendes ikke. Der er sket en stærk forbedring af levestandarden og en kraftig udjævning af forskellene mellem de bedre og de dårligt stillede.

Stillet over for en sammenligning af forholdene i Indien og Kina er det kun meget forbenede borgerlige politikere, som kan fastholde, at det er bedst for u-landene at